

10 b befektetés, a beruházás fogalmát, a beruházások lényegi tartalmát, a beruházások lehetséges csoportosításait!

A **beruházás** közgazdasági értelemben *állóalapot* bővítését, pótlását jelenti. A beruházás úgy is felfogható, mint pénzeszköz-befektetés, amelynek célja új építmény létrehozása, vagy meglévő építmény átalakítása, értéknövelő fejlesztése. A beruházás új tárgyi eszközök előállítása, vagy meglévők bővítése, pótlása. Eszerint a beruházás immateriális javak megszerzése, tárgyi eszközök beszerzése, előállítása a meglévő eszközök bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, valamint az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült mindazon tevékenység, amely az adott eszközhöz hozzákapcsolható. A piacgazdaságban **a beruházás az a vállalkozás**, amely kockázattal jár, s amelynek eredménye lehet új termék, esetleg új fajta szolgáltatás, illetve új piac teremtése.

A beruházás lehet:

- **állománynövelő**, ha a nyilvántartott eszközök leltári nyilvántartási egységének számát növeli,
- **állománybővítő**, a nyilvántartott eszköz nagyságát növeli, de új leltározási egységet nem hoz létre,
- **eszközpótló**, selejtezett tárgyi eszköz pótlására szolgál,
- **felújítás**
- **rekonstrukció** a meglévő tárgyi eszközön egyidejűleg végzett beruházási és felújítási tevékenység

A beruházásokat osztályozhatjuk a beruházó személye alapján: állami beruházások, ezen belül:

- kormányzati beruházás, mely egészében, vagy részben költségvetési formából valósul meg,
- kiemelt jelentőségű kormányzati beruházás, melynek megvalósítását az országgyűlés engedélyezi, a miniszter által kidolgozott beruházási javaslat alapján,
- beruházási cél-programban összefoglalt kormányzati beruházások,
- intézményi beruházás, melynek megvalósítandó célját a költségvetési felügyeletet ellátó intézmény vezetője határozza meg,
- Nem állami forrásból megvalósult beruházás.

A beruházás célja szerint: termelő, vagy nem termelő.

A beruházások funkcionális besorolása szerint azt vizsgáljuk, hogy melyik népgazdasági ágat szolgálja: ipari, közlekedési, egészségügyi-szociális, kulturális-oktatási, mezőgazdasági, vendéglátási-szolgáltatási, kereskedelmi, stb.

Rendeltetés és cél szerinti csoportosítás:

- Nemzetgazdasági beruházás, mely a nemzetgazdasági tárgyi eszköz állományát bővíti,
 - Üzemgazdasági beruházás, amelynél a beruházó tárgyi eszközállományának olyan bővülése, mely a nemzetgazdaság tárgyi eszközállományát nem növeli,
 - Építési beruházás, melynek célja új építmények létrehozása, terjedelmének növelése, rendeltetés megváltoztatása, korszerűsítés, felújítás.
 - Építmény, azok a végleges, vagy ideiglenes rendeltetéssel megvalósított létesítmények, amely általában a talajjal való egybeépítés révén jöhet létre, a talajtól csak anyagaira, szerkezeteire való szétbontás útján távolítható el úgy, hogy eredeti rendeltetésének megfelelő használatra alkalmatlanná válik.
 - Épület, olyan szerkezetileg önálló építmény, mely a környező külső tértől épületszerkezetekkel részben, vagy egészben elválasztott teret alkot.
 - Egyéb építmény, minden épületnek nem minősülő építmény.
 - Gépberuházás, gépek és technológiai járművek beszerzése.
 - Technológiai szerelési munka: fel- és leszerelhető gépek, berendezések elhelyezésével kapcsolatos szerelési munka, melyet üzemeltetési célból helyeznek el.
- Egyéb beruházások: gazdasági-műszaki tervezés, erdősítés, szellemi termékek megszerzése, egyéb fel nem sorolt beruházások.

A beruházások osztályozása nagyságrend szerint: mikroberuházások 1 millió Ft alattiak, kisberuházás 1-10 millió Ft között, közepes 10-50 millió Ft, nagy 50-300 millió Ft, kiemelt beruházás 300 millió Ft felett.

Csoportosítása folyamatkészültség alapján: befejezetlen beruházás, szüntelen beruházás, ha megvalósításának munkáit az üzembe helyezését megelőző valamilyen okból félbeszakítják, de később folytatják, leállított beruházás olyan okból kell leállítani, ami a beruházás folytatását szükségtelenné teszi.

Csoportosítás a tevékenység alapján:

- **beruházás**: a tárgyi eszközök beszerzése, létesítése, előállítása, üzembe helyezése, használatba vétele érdekében az üzembe helyezésig a rendeltetésszerű használatba vételig végzett tevékenység, a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, a kialakítását, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység,
- **felújítás** az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga helyreállítását szolgáló tevékenység,
- **karbantartás**, a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, lassabb időszakonkénti nagyjavítás.